

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

12 päivänä kesäkuuta 2008*

Asiassa C-458/06,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Regeringsrätten (Ruotsi) on esittänyt 9.11.2006 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 16.11.2006, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Skatteverket

vastaan

Gourmet Classic Ltd,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts sekä tuomarit R. Silva de Lapuerta (esittelevä tuomari), E. Juhász, J. Malenovský ja T. von Danwitz,

* Oikeudenkäyntikieli: ruotsi.

julkisasiamies: Y. Bot,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Belgian hallitus, asiamiehenään A. Hubert,

– Portugalin hallitus, asiamiehinään L. I. Fernandes ja Â. Seiça Neves,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään W. Mölls ja K. Simonsson,

kuultuaan julkisasiamiehen 3.4.2008 pidetyssä istunnossa esittämän
ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee alkoholin ja alkoholijuomien valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta 19.10.1992 annetun neuvoston direktiivin 92/83/ETY (EYVL L 316, s. 21) 20 artiklan ensimmäisen luetelmakohdan tulkintaa.

- 2 Tämä pyyntö on esitetty sellaisen valituksen yhteydessä, jonka Skatteverket (Ruotsin verohallinto) on tehnyt Regeringsrätteniin, jotta tämä vahvistaisi Skatterättsnämndenin (keskusverolautakunta) ennakkotiedon, joka koski ruoanlaittoviinin sisältämän alkoholin verojärjestelmää.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön säännöstö

- 3 Direktiivin 92/83 20 artiklassa säädetään seuraavaa:

I - 4220

”Tässä direktiivissä etyylialkoholilla tarkoitetaan:

- kaikkia CN-koodeihin 2207 ja 2208 kuuluvia tuotteita, joiden todellinen alkoholipitoisuus on suurempi kuin 1,2 tilavuusprosenttia, mukaan lukien tuotteet, jotka muodostavat osan muuhun yhdistetyn nimikkeistön ryhmään kuuluvasta tuotteesta,

--”

4 Kyseisen direktiivin 27 artiklan 1 kohdan f alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on vapautettava tässä direktiivissä tarkoitetut tuotteet yhdenmu-
kaistetusta valmisteverosta edellytyksin, jotka niiden on vahvistettava näiden valmis-
teverovapautuksien oikean ja välittömän soveltamisen varmistamiseksi sekä vero-
petosten, veron kiertämisen tai muiden väärinkäytösten torjumiseksi, kun nämä
tuotteet on:

--

- f) tarkoitettu käytettäväksi sellaisinaan tai puolivalmisteiden ainesosina täytettyjen tai muiden elintarvikkeiden valmistukseen, jos alkoholipitoisuus on kulloinkin enintään 8,5 litraa puhdasta alkoholia 100 kilogrammassa suklaan valmistukseen tarkoitettua tuotetta ja enintään 5 litraa puhdasta alkoholia 100 kilogrammassa muiden tuotteiden valmistukseen tarkoitettua tuotetta.”

Kansallinen säännöstö

- 5 Ruotsissa alkoholin ja erityyppisten alkoholijuomien verotusta säännellään alkoholiverosta annetulla lailla (1994:1564) (lagen (1994:1564) om alkoholskatt, jäljempänä LAS).
- 6 Kyseisen lain 1 §:n 1 momentin nojalla alkoholin valmisteveroa on maksettava Ruotsissa valmistettavasta, toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta tuotavasta tai vastaanotettavasta taikka kolmannesta valtiosta tuotavasta oluesta, viinistä ja muista käymisen avulla valmistetuista juomista, välituotteista sekä etyylialkoholista.
- 7 LAS:n 6 §:ssä säädetään, että etyylialkoholin osalta valmisteveroa on maksettava tuotteista, jotka kuuluvat CN-koodeihin 2207 ja 2208 ja joiden alkoholipitoisuus ylittää 1,2 tilavuusprosenttia, myös siinä tapauksessa, että ne ovat osa muuhun yhdistetyn nimikkeistön ryhmään kuuluvaa tuotetta.
- 8 LAS:n 7 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan valmisteveroa ei makseta tuotteista, joita käytetään sellaisinaan elintarvikkeissa tai puolivalmisteiden ainesosina täytettyjen tai muiden elintarvikkeiden valmistukseen, jos alkoholipitoisuus on kulloinkin enintään 8,5 litraa puhdasta alkoholia 100 kg:ssa suklaan valmistukseen tarkoitettua tuotetta ja enintään 5 litraa puhdasta alkoholia 100 kg:ssa muiden tuotteiden valmistukseen tarkoitettua tuotetta kohden.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

- 9 Gourmet Classic (jäljempänä Gourmet), joka halusi myydä ruoanlaittoviiniä Ruotsissa ja selvittää siihen sovellettavan verojärjestelmän, pyysi ennakkotietoa Skatterättsnämndeniltä.
- 10 Pyyntönsä tueksi Gourmet väitti, että ruoanlaittoviiniin sovelletaan direktiivin 92/83 27 artiklan 1 kohdan f alakohdassa ja LAS:n 7 §:n 1 momentin 5 kohdassa säädettyä vapautusta.
- 11 Samassa menettelyssä Skatteverket väitti, että ruoanlaittoviinistä kannetaan valmisteveroa, mutta siihen voidaan soveltaa LAS:n 7 §:n 1 momentin 5 kohdassa säädettyä vapautusta.
- 12 Ennakkotiedossaan Skatterättsnämnden katsoi, että vaikka ruoanlaittoviinistä kannetaan periaatteessa valmisteveroa, se on elintarvikkeena vapautettu näistä veroista direktiivin 92/83 27 artiklan 1 kohdan f alakohdan nojalla.
- 13 Skatterättsnämndenin puheenjohtaja esitti kuitenkin eriävän mielipiteen, jonka mukaan ruoanlaittoviini ei kuulu LAS:n soveltamisalaan.
- 14 Skatteverket valitti Skatterättsnämndenin ennakkotiedosta ennakkoratkaisupyynnön esittäneeseen tuomioistuimeen ja vaati tämän tiedon vahvistamista.

- 15 Kyseinen tuomioistuin totesi tämän osalta, että pääasialle on ominaista se, että ennakkotapauksen saamiseksi verotuksen alalla Skatteverket voi valittaa Skatterättsnämndens ennakkotiedosta ja esimerkiksi pyytää sen vahvistamista myös tilanteessa, jossa ennakkotieto on sinänsä molempien asianosaisten vaatimusten mukainen.
- 16 Pääasiassa kyseinen tuomioistuin katsoo, että jotta Skatteverketin pyynnöstä voidaan lausua, on määritettävä, sisältääkö ruoanlaittoviini direktiivin 92/83 20 artiklan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettua etyylialkoholia.
- 17 Tässä tilanteessa Regeringsrätten on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko ruoanlaittoviinin sisältämä alkoholi luokiteltava – – direktiivin 92/83 – – 20 artiklan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitetuksi etyylialkoholiksi?”

Yhteisöjen tuomioistuimen toimivalta

- 18 Kun otetaan huomioon asiayhteys, jossa Regeringsrätten on esittänyt ennakkoratkaisukysymyksen, on tarpeen muistuttaa muutamista yhteisöjen tuomioistuimen EY 234 artiklan mukaiseen toimivaltaan liittyvistä periaatteista ja täsmentää niitä.
- 19 EY 234 artiklan toisessa ja kolmannessa kohdassa määrätään, että jos EY:n perustamissopimuksen tai Euroopan yhteisön toimielinten antaman johdannaisen oikeuden tulkintakysymys tulee esille jäsenvaltion kansallisessa tuomioistuimessa, tämä

tuomioistuini voi pyytää – tai jos on kyse kansallisesta tuomioistuimesta, jonka päätöksiin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta, sen on pyydetävä –, jos se katsoo, että kysymys on ratkaistava, jotta se voi antaa päätöksen, yhteisöjen tuomioistuinta ratkaisemaan sen (ks. asia C-231/89, Gmurzynska-Bscher, tuomio 8.11.1990, Kok. 1990, s. I-4003, 17 kohta ja asia C-412/93, Leclerc-Siplec, tuomio 9.2.1995, Kok. 1995, s. I-179, 9 kohta).

- 20 EY 234 artiklalla pyritään ehkäisemään eroavaisuudet kansallisia tuomioistuinta velvoittavan yhteisön oikeuden tulkinnassa ja varmistamaan, että yhteisön oikeudella on kaikissa olosuhteissa sama vaikutus kaikissa jäsenvaltioissa (ks. vastaavasti asia 166/73, Rheinmühlen-Düsseldorf, tuomio 16.1.1974, Kok. 1974, s. 33, Kok. Ep. II, s. 195, 2 kohta).
- 21 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 234 artiklassa määrätty menettely on yhteisöjen tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välisen yhteistyön väline (ks. yhdistetyt asiat C-297/88 ja C-197/89, Dzodzi, tuomio 18.10.1990, Kok. 1990, s. I-3763, 33 kohta; asia C-314/96, Djabali, tuomio 12.3.1998, Kok. 1998, s. I-1149, 17 kohta ja asia C-380/01, Schneider, tuomio 5.2.2004, Kok. 2004, s. I-1389, Kok. Ep. X, s. I-555, 20 kohta).
- 22 Tässä yhteistyössä kansallisen tuomioistuimen, joka ainoana tuntee välittömästi pääasian perustana olevat tosiseikat ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen yhteisöjen tuomioistuimelle esittämällä kysymyksillä merkitystä asian kannalta (ks. asia C-83/91, Meilicke, tuomio 16.7.1992, Kok. 1992, s. I-4871, Kok. Ep. XIII, s. I-107, 23 kohta; em. asia Leclerc-Siplec, tuomion 10 kohta sekä asia C-314/01, Siemens ja ARGE Telekom, tuomio 18.3.2004, Kok. 2004, s. I-2549, 34 kohta).
- 23 Erityisesti EY 234 artiklan kolmannessa kohdassa määrätty velvollisuus ennakkoratkaisupyynnön esittämiseen on osa yhteisön oikeutta soveltavien kansallisten tuomioistuinten ja yhteisöjen tuomioistuimen yhteistyötä, jonka avulla pyritään siihen, että yhteisön oikeutta sovellettaisiin oikein ja tulkittaisiin yhtenäisesti kaikissa jäsenvaltioissa. Tällä velvollisuudella pyritään muun muassa estämään yhteisön oikeussääntöjen kanssa ristiriidassa olevan kansallisen oikeuskäytännön syntyminen

jäsenvaltiossa (ks. asia C-337/95, Parfums Christian Dior, tuomio 4.11.1997, Kok. 1997, s. I-6013, 25 kohta; asia C-393/98, Gomes Valente, tuomio 22.2.2001, Kok. 2001, s. I-1327, 17 kohta; asia C-99/00, Lyckeskog, tuomio 4.6.2002, Kok. 2002, s. I-4839, 14 kohta sekä asia C-495/03, Intermodal Transports, tuomio 15.9.2005, Kok. 2005, s. I-8151, 29 ja 38 kohta).

- 24 Kun kansallisen tuomioistuimen esittämät kysymykset näin ollen koskevat yhteisön oikeuden säännöksen tulkintaa, yhteisöjen tuomioistuin on periaatteessa velvollinen antamaan ratkaisun (em. asiat Meilicke, tuomion 24 kohta ja Leclerc-Siplec, tuomion 11 kohta sekä asia C-200/98, X ja Y, tuomio 18.11.1999, Kok. 1999, s. I-8261, 19 kohta).
- 25 Yhteisöjen tuomioistuin on kuitenkin katsonut, että oman toimivaltaisuutensa arvioimiseksi sen on poikkeustapauksissa tutkittava ne olosuhteet, joiden vallitessa kansallinen tuomioistuin esitti ennakkoratkaisukysymyksen. Yhteisöjen tuomioistuin voi näin ollen kieltäytyä vastaamasta kansallisen tuomioistuimen esittämään ennakkoratkaisukysymykseen vain, jos on ilmeistä, että yhteisön oikeuden tulkitsemisella, jota kansallinen tuomioistuin on pyytänyt, ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen tai jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen tai jos yhteisöjen tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin (ks. asia 244/80, Foglia, tuomio 16.12.1981, Kok. 1981, s. 3045, Kok. Ep. VI, s. 251, 21 kohta; asia C-379/98, PreussenElektra, tuomio 13.3.2001, Kok. 2001, s. I-2099, 39 kohta; asia C-390/99, Canal Satélite Digital, tuomio 22.1.2002, Kok. 2002, s. I-607, 19 kohta ja em. asia Schneider, tuomion 22 kohta).
- 26 Jos se yhteistyön henki, jonka on vallittava kansalliselle tuomioistuimelle ja yhteisöjen tuomioistuimelle EY 234 artiklassa annettujen tehtävien hoitamisessa, asettaa yhteisöjen tuomioistuimelle velvollisuuden kunnioittaa kansalliselle tuomioistuimelle kuuluvia tehtäviä, merkitsee se samalla, että kansallisen tuomioistuimen on tässä artiklassa tarjottuja mahdollisuuksia käyttäessään otettava huomioon se, että yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on myötävaikuttaa lainkäyttöön jäsenvaltioissa eikä antaa neuvoa-antavia lausuntoja yleisluonteisista tai hypoteettisista kysymyksistä (ks. em. asiat Foglia, tuomion 18 ja 20 kohta sekä Meilicke, tuomion 25 kohta).

- 27 Pääasian osalta yhteisöjen tuomioistuin on jo katsonut, että Regeringsrättenissä vireillä olevalla muutoksenhakumenettelyllä pyritään siihen, että tutkitaan sellaisen ennakkotietopäätöksen laillisuus, joka lopulliseksi tultuaan sitoo veroviranomaista ja muodostaa verotuksen perustan, jos ja siltä osin kuin ennakkotietoa pyytänyt henkilö toimii hakemuksessaan esittämällään tavalla, ja että tällaisessa tilanteessa Regeringsrättenin on katsottava käyttävän tuomiovaltaa (em. asia X ja Y, tuomion 17 kohta).
- 28 Sillä, että Skatteverket on pyytänyt Skatterättsnämndenin ennakkotiedon vahvistamista, ei ole merkitystä siihen, että pääasiassa käytetään tuomiovaltaa.
- 29 Lisäksi pääasiassa ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin esittää yhteisöjen tuomioistuimelle yhteisön oikeuden säännöksen eli direktiivin 92/83 20 artiklan ensimmäisen luetelmakohtan tulkintaa koskevan kysymyksen ja katsoo, että tätä koskeva ennakkoratkaisu on tarpeen Skatterättsnämndenin ennakkotiedon laillisuuden valvomiseksi. Yhteisöjen tuomioistuimelta ei siis pyydetä neuvoa-antavaa lausuntoa hypoteettisesta kysymyksestä.
- 30 Ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä tehdystä päätöksestä ilmenee, että Regeringsrättenillä on tämän osalta täysi harkintavalta asianosaisten vaatimuksista riippumatta.
- 31 Koska lisäksi Regeringsrättenin päätöksiin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta, tämän tuomioistuimen on saatettava asia yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi EY 234 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti.
- 32 Näin ollen kuten tämän tuomion 23 kohdassa on jo mainittu, pääasian kaltaisessa menettelyssä tässä määräyksessä vahvistettu tavoite eli yhteisön oikeuden asianmukaisen soveltamisen ja yhdenmukaisen tulkinnan varmistaminen kaikissa jäsenvaltioissa sekä sen estäminen, että asianomaisessa jäsenvaltiossa syntyy kansallista oikeuskäytäntöä, joka on ristiriidassa yhteisön oikeussääntöjen kanssa, voidaan saavuttaa vain saattamalla ennakkoratkaisupyynnön yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

33 Kaiken edellä esitetyn valossa yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta vastata Regeringsrättenin esittämään kysymykseen.

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

34 Kysymyksellään ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin tiedusteleo, onko ruoanlaittoviinin sisältämä alkoholi luokiteltava direktiivin 92/83 20 artiklan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitetuksi etyylialkoholiksi.

35 Vaikka on niin, kuten ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin toteaa, että ruoanlaittoviini sellaisenaan on elintarvikevalmiste, joka kuuluu tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23.7.1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 (EYVL L 256, s. 1) liitteenä olevan yhdistetyn nimikkeistön 21 ryhmään, on kuitenkin niin, että tämä elintarvikevalmiste sisältää tämän nimikkeistön nimikkeisiin 2207 ja 2208 kuuluvaa etyylialkoholia.

36 Tästä seuraa, että jos ruoanlaittoviinin sisältämän etyylialkoholin alkoholipitoisuus on suurempi kuin 1,2 tilavuusprosenttia, tämä alkoholi kuuluu direktiivin 92/83 20 artiklan ensimmäisen luetelmakohdan soveltamisalaan.

37 Sillä, että ruoanlaittoviiniä sellaisenaan pidetään elintarvikevalmisteena, ei ole merkitystä tämän tarkastelun kannalta.

- 38 Direktiivin 92/83 20 artiklan ensimmäistä luettelakohtaa sovelletaan nimittäin myös, kun tämän säännöksen soveltamisalaan kuuluvat tuotteet ovat osa tuotetta, joka kuuluu yhdistetyn nimikkeistön toiseen ryhmään.
- 39 Näin ollen ruoanlaittoviinin sisältämä alkoholi on direktiivin 92/83 20 artiklan ensimmäisessä luettelakohdassa tarkoitettua etyylialkoholia, jos sen todellinen alkoholipitoisuus on suurempi kuin 1,2 tilavuusprosenttia, ja siitä kannetaan valmisteveroa, jollei tämän direktiivin 27 artiklan 1 kohdan f alakohdassa säädetystä vapautuksesta muuta johdu.
- 40 Edellä esitetyn valossa esitettyyn kysymykseen on vastattava, että ruoanlaittoviinin sisältämä alkoholi on luokiteltava direktiivin 92/83 20 artiklan ensimmäisessä luettelakohdassa tarkoitetuksi etyylialkoholiksi, jos sen todellinen alkoholipitoisuus on suurempi kuin 1,2 tilavuusprosenttia.

Oikeudenkäyntikulut

- 41 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on väli-vaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Ruoanlaittoviinin sisältämä alkoholi on luokiteltava alkoholin ja alkoholijuomien valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta 19.10.1992 annetun

neuvoston direktiivin 92/83/ETY 20 artiklan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitetuksi etyylialkoholiksi, jos sen todellinen alkoholipitoisuus on suurempi kuin 1,2 tilavuusprosenttia.

Allekirjoitukset